

1.

Bruker delbrøkoppstilling:

$$\int \frac{A}{x+1} + \frac{B}{x-1} + \frac{C}{x-2} dx \quad (1)$$

$$A(x-1)(x-2) + B(x+1)(x-2) + C(x+1)(x-1) = x^2 \quad (2)$$

$$x = -1 \Rightarrow A(-2)(-3) = (-1)^2 \Rightarrow A = \frac{1}{6}$$

$$x = 1 \Rightarrow B(2)(-1) = 1^2 \Rightarrow B = -\frac{1}{2} \quad (3)$$

$$x = 2 \Rightarrow C(3)(1) = 2^2 \Rightarrow C = \frac{4}{3}$$

$$\begin{aligned} & \int \frac{1}{6} \frac{1}{x+1} - \frac{1}{2} \frac{1}{x-1} + \frac{4}{3} \frac{1}{x-2} dx \\ &= \frac{1}{6} \ln(|x+1|) - \frac{1}{2} \ln(|x-1|) + \frac{4}{3} \ln(|x-2|) + C \end{aligned} \quad (4)$$

2.

Vi finner den minste vertikale avstanden ved å undersøke forskjellen mellom funksjonsverdiene:

$$\begin{aligned} f(x) &= (x^2 + 1) - (x - x^2) \\ &= 2x^2 - x + 1 \end{aligned} \tag{5}$$

Vi deriverer for å lete etter kritiske punkter:

$$f'(x) = 4x - 1 = 0 \Rightarrow x = \frac{1}{4} \tag{6}$$

Vi kan bekrefte dette visuelt ved å se på skissen at $x = \frac{1}{4}$ er et fornuftig svar, da denne x -verdien befinner seg midt mellom topp/bunn-punktene til y_1 og y_2 (og deres koeffisienter er kun ± 1).

3.

Newtons metode får vi fra formelarket:

$$x_{n+1} = x_n - \frac{f(x_n)}{f'(x_n)} \quad (7)$$

Først flytter vi alt til venstresiden slik at

$$f(x) = \frac{x}{x^2 + 1} - \sqrt{1 - x} \quad (8)$$

og skæringspunktet befinner seg når $f(x) = 0$.

Vi kommer til å trenge f' , så vi beregner ut den først:

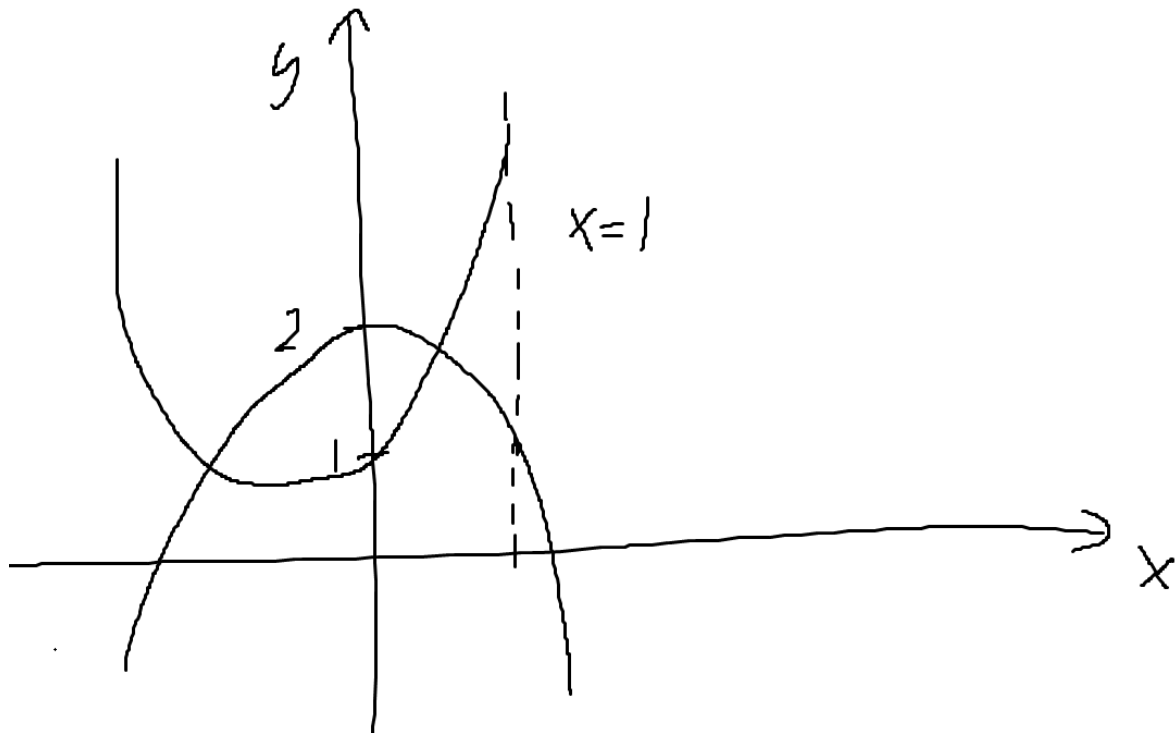
$$\begin{aligned} f'(x) &= \frac{(x^2 + 1)1 - x(2x)}{(x^2 + 1)^2} + \frac{1}{2\sqrt{1 - x}} \\ &= \frac{1 - x^2}{x^4 + 2x^2 + 1} + \frac{1}{2\sqrt{1 - x}} \end{aligned} \quad (9)$$

Gitt at $x_0 = 0.8$ får vi:

$$\begin{aligned} x_1 &= 0.8 - \frac{f(0.8)}{f'(0.8)} \approx 0.7676 \\ x_2 &= 0.7676 - \frac{f(0.7676)}{f'(0.7676)} \approx 0.7668 \\ x_3 &= 0.7668 - \frac{f(0.7668)}{f'(0.7668)} \approx 0.7668 \end{aligned} \quad (10)$$

Avrundet til 2 desimalers nøyaktighet er skjæringspunktet ved $x = 0.77$

4.

Først finner vi skjæringspunktene for å vite integralgrensene:

$$f(x) = g(x)$$

$$x^2 + x + 1 = 2 - x^2$$

$$2x^2 + x - 1 = 0$$

$$x = \frac{-1 \pm \sqrt{1+8}}{4} \quad (11)$$

$$x = -1 \vee x = \frac{1}{2}$$

Forskyver grafene til venstre slik at vi kan dreie om y -aksen

$$f(x+1) = (x+1)^2 + x + 2 = x^2 + 2x + 1 + x + 2 = x^2 + 3x + 3 \quad (12)$$

$$g(x+1) = 2 - (x+1)^2 = 2 - (x^2 + 2x + 1) = -x^2 - 2x + 1$$

Skjæringspunktene blir også forskjøvet 1 til venstre (trekk fra 1).

Området R blir da

$$\begin{aligned} & 2\pi \left(\int_{-2}^{-\frac{1}{2}} -xg(x+1) \, dx - \int_{-2}^{-\frac{1}{2}} -xf(x+1) \, dx \right) \\ &= 2\pi \left(\int_{-2}^{-\frac{1}{2}} x^3 + 2x^2 - x \, dx - \int_{-2}^{-\frac{1}{2}} -x^3 - 3x^2 - 3x \, dx \right) \\ &= 2\pi \left(\int_{-2}^{-\frac{1}{2}} 2x^3 + 5x^2 + 2x \, dx \right) \\ &= 2\pi \left[\frac{1}{2}x^4 + \frac{5}{3}x^3 + x^2 \right]_{-2}^{-\frac{1}{2}} \\ &= 2\pi \left(\left(\frac{1}{32} - \frac{5}{24} + \frac{1}{4} \right) - \left(\frac{16}{2} - \frac{40}{3} + 4 \right) \right) \\ &= \frac{45}{16}\pi \end{aligned} \tag{13}$$

5.

Oppgave 5   Rekn ut

$$\int_1^R \frac{x}{x^2 + 1} dx$$

der $R > 1$ .Bestem ein verdi av a slik at integralet

$$\int_1^\infty \left(\frac{ax}{x^2 + 1} - \frac{1}{2x} \right) dx$$

konvergerer. Rekn så ut integralet for denne verdien av a .(Vink: Du kan få bruk for at $\lim_{R \rightarrow \infty} \ln \left(\frac{\sqrt{R^2+1}}{R} \right) = 0$.)

$$\begin{aligned}
 & \int_1^R \frac{x}{x^2 + 1} dx \\
 &= \int_1^R \frac{x}{u} \frac{du}{2x} \\
 &= \frac{1}{2} \int_1^R \frac{1}{u} du \\
 &= \frac{1}{2} [\ln(|u|)]_1^R \\
 &= \frac{1}{2} [\ln(|x^2 + 1|)]_1^R \\
 &= \frac{1}{2} (\ln(|R^2 + 1|) - \ln(|2|)) \\
 &= \frac{1}{2} \ln \left(\frac{R^2 + 1}{2} \right)
 \end{aligned} \tag{14}$$

La $a \in \mathbb{R}$

$$\begin{aligned}
& \lim_{R \rightarrow \infty} \int_1^R \frac{ax}{x^2 + 1} - \frac{1}{2x} dx \\
&= \lim_{R \rightarrow \infty} \frac{a}{2} \ln \left(\frac{R^2 + 1}{2} \right) - \frac{1}{2} [\ln(x)]_1^R \\
&= \lim_{R \rightarrow \infty} \frac{a}{2} \ln \left(\frac{R^2 + 1}{2} \right) - \frac{1}{2} (\ln(R) - \ln(1)) \\
&= \lim_{R \rightarrow \infty} \frac{a}{2} \ln \left(\frac{R^2 + 1}{2} \right) - \frac{1}{2} \ln(R) \\
&= \lim_{R \rightarrow \infty} \frac{1}{2} \ln \left(\left(\frac{R^2 + 1}{2} \right)^a \right) - \frac{1}{2} \ln(R) \tag{15} \\
&= \lim_{R \rightarrow \infty} \frac{1}{2} \ln \left(\frac{\left(\frac{R^2 + 1}{2} \right)^a}{R} \right) \\
&= \lim_{R \rightarrow \infty} \frac{1}{2} \ln \left(\frac{(R^2 + 1)^a}{R} \frac{1}{2^a} \right) \\
&= \lim_{R \rightarrow \infty} \frac{1}{2} \left(\ln \left(\frac{(R^2 + 1)^a}{R} \right) - \ln(2^a) \right)
\end{aligned}$$

Velger $a = \frac{1}{2}$ for å bruke vinket:

$$\begin{aligned}
& \lim_{R \rightarrow \infty} \frac{1}{2} \left(\ln \left(\frac{(R^2 + 1)^{\frac{1}{2}}}{R} \right) - \ln(2^{\frac{1}{2}}) \right) \\
&= \frac{1}{2} (0 - \ln(2^{\frac{1}{2}})) \tag{16} \\
&= -\frac{\ln(2)}{4}
\end{aligned}$$

6.

Oppgave 6 Det har brote ut ein ulækjeleg sjukdom i ein avsidesliggende by med totalt 5000 innbyggjarar. Endringsraten for talet på smitta innbyggjarar i byen er proporsjonal (med proporsjonalitetskonstant a) med produktet av dei som er smitta og dei som ikkje er smitta.

La $S(t)$ vere talet på innbyggjarar i byen som er smitta ved tid t dagar etter at smitta braut ut.

Forklar kvifor

$$\frac{dS}{dt} = aS(5000 - S).$$

Ved utbrotet av sjukdommen er det 250 innbyggjarar som har fått påvist smitte. Etter 7 dagar er det 1250 innbyggjarar som har fått påvist smitte. Kor mange dagar vil det ta før 80 % av innbyggjarane i byen er smitta?

$$\frac{dS}{dt} = aS(5000 - S) \quad (17)$$

De som er smittet er gitt ved S , de som ikke er smittet er gitt ved total $- S = 5000 - S$. Produktet av dette er $S(5000 - S)$. Dette produktet er skalert av en proporsjonalitetskonstant a : $aS(5000 - S)$. Dette skal beskrive endringsraten til antall smittede gitt ved: $\frac{d}{dt}S$. Altså får vi likningen gitt.

Vi har at $S(0) = 250$ og $S(7) = 1250$. Vi vil løse $S(x) = 80\% \cdot 5000 = 4000$

Løser differensiallikningen ved separasjon:

$$\int \frac{1}{S(5000 - S)} dS = \int a dt$$

$$\Downarrow \quad (18)$$

$$\int \frac{A}{S} + \frac{B}{5000 - S} dS = \int a dt$$

$$A(5000 - S) + BS = 1$$

$$S = 0 \Rightarrow A = \frac{1}{5000} \quad (19)$$

$$S = 5000 \Rightarrow B = \frac{1}{5000}$$

$$\int \frac{1}{5000} \frac{1}{S} + \frac{1}{5000} \frac{1}{5000 - S} dS = \int a dt$$

$$\Updownarrow$$

$$\frac{1}{5000} \ln(|S|) - \frac{1}{5000} \ln(|5000 - S|) = at + C$$

$$\Updownarrow$$

(20)

$$\ln\left(\frac{S}{5000 - S}\right) = 5000at + C$$

$$\Updownarrow$$

$$\frac{S}{5000 - S} = Ke^{5000at}$$

Setter inn punktene:

$$\frac{250}{5000 - 250} = Ke^{5000a \cdot 0} \Rightarrow K = \frac{1}{19} \quad (21)$$

$$\frac{1250}{5000 - 1250} = \frac{1}{19} e^{5000a \cdot 7} \Rightarrow a = \frac{\ln\left(\frac{1250 \cdot 19}{5000 - 1250}\right)}{5000 \cdot 7} = \frac{\ln\left(\frac{19}{3}\right)}{35000} \quad (22)$$

Så løser vi likningen når $S = 4000$, men t er ukjent:

$$\frac{4000}{5000 - 4000} = \frac{1}{19} e^{\frac{1}{7} \ln(\frac{19}{3})t}$$

$$\Updownarrow$$

$$4 = \frac{1}{19} \left(\frac{19}{3} \right)^{\frac{1}{7}t}$$

$$\Updownarrow$$

$$76 = \left(\frac{19}{3} \right)^{\frac{1}{7}t}$$

$$\Updownarrow$$

$$\ln(76) = \ln \left(\left(\frac{19}{3} \right)^{\frac{1}{7}t} \right) \tag{23}$$

$$\Updownarrow$$

$$\ln(76) = \frac{t}{7} \ln \left(\frac{19}{3} \right)$$

$$\Updownarrow$$

$$t = 7 \frac{\ln(76)}{\ln(\frac{19}{3})}$$

$$\Updownarrow$$

$$t \approx 16.42$$

7.

Oppgave 7 Avgjør om rekkene

$$(i) \quad \sum_{n=1}^{\infty} (-1)^n \frac{\cos^2(n)}{n^{2022}} \qquad (ii) \quad \sum_{n=1}^{\infty} \frac{5n^2 - 3n^3}{4n^3 + 1}$$

er absolutt konvergente, vilkårsbundne konvergente eller divergente.

i. Sjekker absolutt konvergens først. $\cos^2(n)$ er alltid i intervallet $[0, 1]$, altså må rekken være mindre enn eller lik $\sum_{n=1}^{\infty} \frac{1}{n^{2022}}$, som er en p -rekke med eksponent $2022 > 1$, så den konvergerer absolutt.

ii. Rekken divergerer siden leddene ikke går mot 0. Ved gjentatt l'Hôpitals får vi

$$\lim_{n \rightarrow \infty} \frac{3! \cdot 3}{4!} = \frac{3}{4} \neq 0 \qquad (24)$$

8.

Oppgåve 8 La $r > 0$. Finn Taylorpolynomet til

$$f(x) = \frac{1}{(1+x)^r}$$

av grad 1, $P_1(x)$, om punktet $x = 0$, og bruk dette til   vise at

$$\frac{1}{(1+x)^r} > 1 - rx$$

for $x > 0$.

$$f'(x) = ((1+x)^{-r})' = -r(1+x)^{-r-1} = -\frac{r}{(1+x)^{r+1}} \quad (25)$$

$$P_1(x) = f(0) + f'(0)x = 1 - rx \quad (26)$$

Vi vil vise at $f(x) > P_1(x)$. Vi kan komme frem til dette med Taylors teorem:

$$E_1(x) = f(x) - P_1(x) = \frac{f''(s)}{2}x^2 \quad (27)$$

Siden

$$f''(x) = \frac{r(r+1)}{(1+x)^{r+2}} > 0 \quad (28)$$

er differansen mellom $f(x)$ og $P_1(x)$ positiv, siden $\frac{f''(s)}{2}x^2$ er positiv, og dermed er $f(x) > P_1(x)$

9.**Oppgave 9** Anta at

$$f(x) = xg(x)$$

der $g(x)$ er ein funksjon som er kontinuert i $x = 0$ og kvar $g(0) = 2\pi$ .Vis at $f(x)$ er deriverbar i $x = 0$, og rekn ut $f'(0)$.

Bruker definisjonen av den deriverte:

$$\begin{aligned} f'(0) &= \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{f(0 + \Delta x) - f(0)}{\Delta x} \\ &= \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{(0 + \Delta x)g(0 + \Delta x) - 0g(0)}{\Delta x} \\ &= \lim_{\Delta x \rightarrow 0} \frac{(\Delta x)g(\Delta x)}{\Delta x} \\ &= \lim_{\Delta x \rightarrow 0} g(\Delta x) \\ &= g(0) = 2\pi \end{aligned} \tag{29}$$

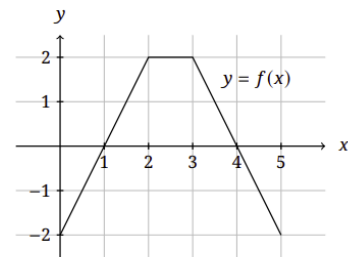
Vi kan ikke fjerne grenseverdien dersom grenseverdien ikke eksisterer, så kontinuerligheten til g i $x = 0$ her medfører deriverbarhet i $x = 0$ på f .

10.**Oppgåve 10**

La

$$g(x) = \int_0^x f(t) \, dt.$$

Rekn ut $g(4)$ og $g'(4)$ når du veit at grafen til $f(x)$ er som vist på figuren til h gre.

Vi bruker arealmetoden for   bestemme integralet:

$$g(4) = \int_0^4 f(t) \, dt = \int_0^2 f(t) \, dt + \int_2^4 f(t) \, dt = \frac{2+1}{2} \cdot 2 = 3 \quad (30)$$

Analysens fundamentalteorem gir at:

$$g'(x) = \frac{d}{dx} \int_0^x f(t) \, dt = f(x) \quad (31)$$

Altså er $g(4) = f(4) = 0$